

Komunikace pod vodou

Z důvodů bezpečnosti, ale rovněž pro zábavu, se spolu pod vodou dorozumíváme a sdílíme tak informace a různé podrobnosti. Můžeme chtít sdělit, že kolem právě proplouvá delfín, že se chceme vynořit, nebo že jsme právě dosáhli limitu padesáti barů, se kterými je vhodné se vrátit na hladinu. Jak ale tyto skutečnosti sdělit, když máme v ústech regulátor?

Někteří profesionálové používají tak zvanou celoobličejovou masku. Tyto speciální masky překrývají ústa a je možné se v nich potápět, aniž by bylo nutné držet rty regulátor. Někteří dokonce používají mikrofon a sluchátka napojená na vysílačku, většina potápěčů však tímto vybavením nedisponuje a pohodlně jim stačí k dorozumění pod vodou gestikulace pomocí rukou.

Jedná se o jistý druh znakové řeči, která může být velice názorná a zábavná, pokud k jejímu použití přistupujeme tvořivě. Existuje celá řada signálů, ze kterých uvedeme pouze několik, abyste si mohli vytvořit představu o tom, jak znaková řeč potápěčů vypadá.

První posunek, který se potápěči učí je kladný znak pro sdělení, že vše je v pořádku („**OK**“). Posunek vznikne tak, že vytvoříme malý kroužek pomocí ukazováčku a palce.

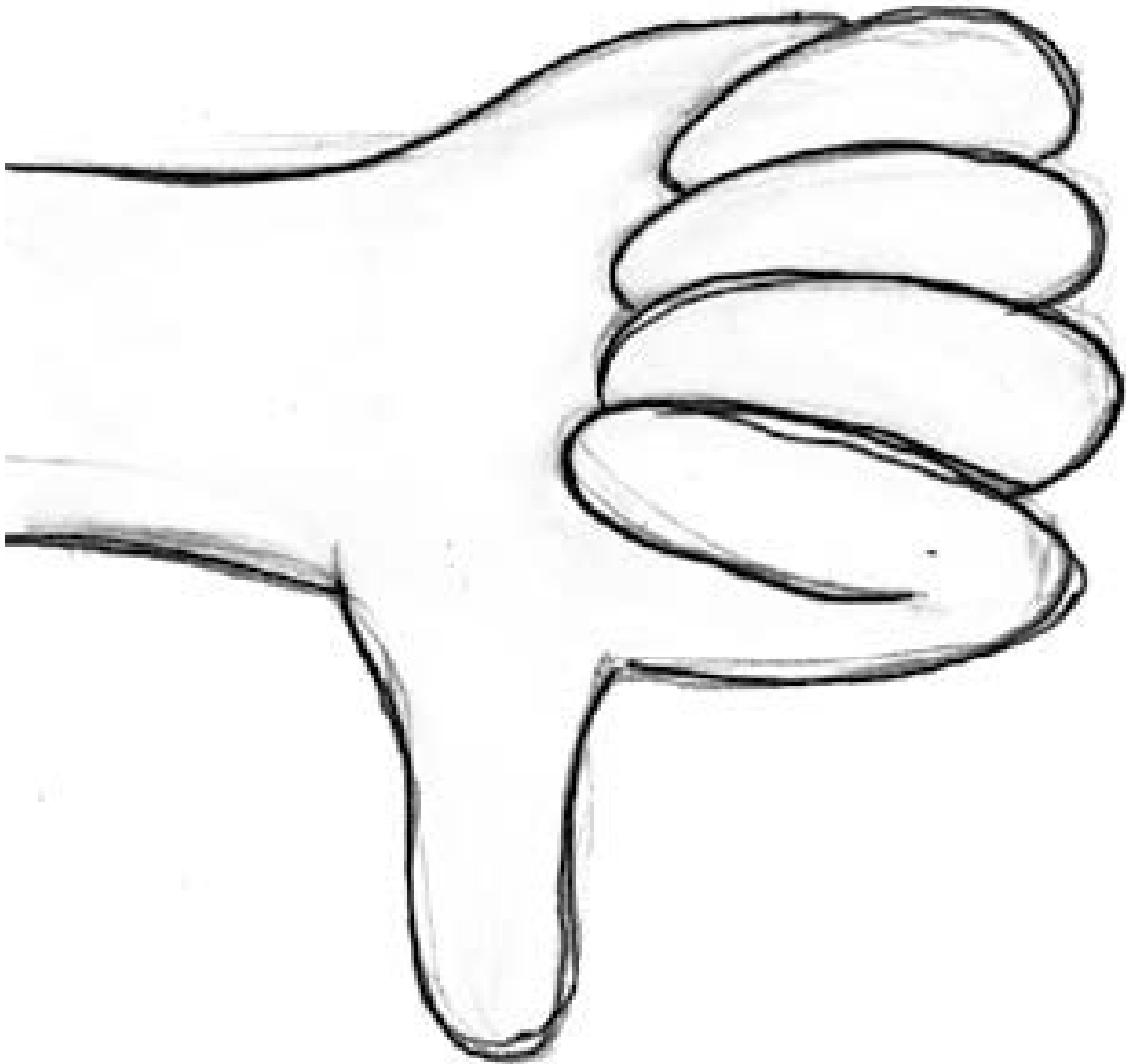
Opak znaku OK je posunek „**něco není v pořádku**“. Otevřená ruka s dlaní směrem dolů a roztaženými prsty rotuje sem tam v ose zápěstí. Po naznačení tohoto posunku je třeba, aby potápěč podal přesnější vysvětlení a ukázal na oblast, ve které se problém nachází, ukazováčkem, např. ukážete na ucho, pokud vás začne bolet.

Posunek, kolem kterého vzniká nejvíce zmatků, je znak pro **výstup nahoru**. Jedná se o palec zvednutý nahoru a vypadá přesně tak, jako symbol „like“ na Facebooku. Nováčci v potápění si tento znak často pletou, používejte jej proto v komunikaci se svým potápěčským kolegou, nebo instruktorem, s rozvahou. Mohlo by se totiž stát, že se ocitnete zpátky na palubě lodi i přesto, že jste se zrovna pod vodou výborně bavili.

Znak pro **sestupování** se naopak podobá symbolu pro nelibost, při kterém ukazujeme palcem dolů. V tomto případě je opět na místě dát si pozor, aby nechtěně nedošlo k pokusu o přenesení významu ze sociálních sítí do komunikace pod hladinou.

Posunek pro **zpomalení** a **zastavení** je stejný, jako se používá v silničním provozu, když chceme, aby druhý řidič zpomalil, nebo zastavil.

Pokud chcete kolegovi něco ukázat, dotkněte se prosklené části své masky pomocí ukazováku a prostředníku, které zaujmají polohu ve tvaru písmene V. To znamená „**podívej**“, ale je třeba, stejně jako v případě posunku „něco není v pořádku“, následně ukázat, na co se má kolega podívat, ať už se jedná o nějakého podmořského tvora, nebo třeba součást vybavení.

Existují rovněž posunky, které značí přítomnost konkrétního mořského živočicha. Pokud dáte jednu ruku na druhou a hýbete palci, znamená to „želva“; pokud napodobujete otevírání plechovky, znamená to, že je zde tuňák a pokud pohybuje dvěma prsty a napodobujete růžky na hlavě hlemýždě, znamená to, že jste spatřili nahožábrého plže.

Znak pro žraloka se vytvoří tak, že položíte otevřenou dlaň svisle hranou na čelo, asi tak, jako ploutev, kterou žralok brázdí vodní hladinu. Pro kanice naopak položte ruce na strany tváře, otevírejte a zavírejte je podobně, jako se pohybují velké žábry kaniců.

Co však dělat v případě, že se potápěč, se kterým chceme komunikovat, nedívá naším směrem? Je mnoho

způsobů, jak upoutat pozornost potápěče pod vodou. Nejběžnější je udeřit do tlakové nádoby pomocí něčeho kovového. Ostré kovové zvuky se pod vodou dobře šíří a lze je zaslechnout i ve velké vzdálenosti. Někteří potápěči používají za účelem vytvoření zvuku plastový balónek přivázaný k nádrži elastickým popruhem, jiní používají chřestítka v podobě malých kovových válečků s kovovými kuličkami uvnitř. Existují rovněž akustické přístroje vydávající zvuk za pomoci vzduchu z nádrže, které jsou velice dobře pod vodou slyšet a vytvářejí kvákavé zvuky.

A co v noci? V noci používají potápěči pod vodou svítilny. Můžete si jednoduše posvítit svítilnou na ruku, kterou signalizujete potápěčskému kolegovi ve vaší blízkosti. Na větší vzdálenost, nebo pokud potřebujete předat informaci skupině více potápěčů, však musíte použít pro vytvoření rozličných posunků samotný světelný zdroj. Pokud světlem vykroužíte kružnici, znamená to OK, pokud jím pohybuje ve vodorovné rovině, znamená to, že máte problém.

Potápěči mají u sebe rovněž píšťalky a další pomůcky pro vydávání akustických signálů, aby o sobě mohli dát vědět na velké vzdálenosti. Existují také signály, které používáme na hladině. Ty se používají obvykle při komunikaci s lodí nebo s pobřežím na větší vzdálenosti, proto se vytvářejí za pomoci celých paží, nikoliv pouze prstů.

V tomto případě se znak pro OK vytvoří pomocí kruhu oběma rukama nad hlavou. V případě, že v jedné ruce něco držíte, vytvoříte kruh pomocí volné ruky, kterou se dotknete temena hlavy.

Nakonec musíme zdůraznit, že jako potápěč byste si měli odpustit mávání rukama na pozdrav tetičce na lodi, nebo na břehu. To, co zamýšlíte, jako nevinné gesto totiž může spustit poplach. Zapamatujte si, že pro potápěče znamená mávání rukama ve vzduchu to samé, jako **volání o pomoc**.

Mnozí z nás si vedou deník, kam si zaznamenávají svoje nejdůležitější zážitky. Každý potápěč má osobní deník, který se nazývá logbook, kam si zapisuje každý jednotlivý ponor. Můžete za tímto účelem použít následující stránky, kde si můžete svůj první deník založit a následně do něj dělat zápisy o každém svém podmořském ponoru.

[Pro stažení LOGBOOKu klikněte zde](#)